Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius iuris utriusque

[Nürnberg], 4. Sept. 1481

L

urn:nbn:de:bsz:31-319946

Visual Library

Labra ſunt ymagines que diſtillãt aquã ſalientez ſcʒ aque ⁊ fiſtule q̃ ſalientibꝫ pingunt.

Lanio.onis.ẽ macellarius vel beccari⁹ a laniando ſic dict⁹.q2 dilaniat ⁊ dilacerat aĩalia. et p fruſta carnes incidit et vendit. Vel ẽ ille q lanã ſepat a corijs beſtiaꝝ ⁊ eruit ſiue ſcoriat beſtias. Et ſic dicit a lanificio ſm glo.in.l.cuʒ de lanionis.ff.de fũ.inſtruc.⁊ inſtru.le.

Lata culpa ẽ nõ intelligẽ qꝺ oẽs bene intellgũt et nõ facẽ qꝺ oẽs faciũt vl' maioꝛ ps. vel id facẽ qꝺ nulli vel pauci faciũt.ff.de ver.ſig.l. late.

Leuis culpa vt in.§.pterea.q. mo.re.cõtrahi.ob.inſti.

Leuiſſima culpa nõ ẽ puidẽ qꝺ ſapientiſſim⁹ puidiſſet.vt poſui rẽ in capſa ⁊ cũ claue clauſa et credebã eſſe clauſaʒ claue amota nõ pbans an eſſet clauſa. Et ſil'r de leui depoſitari⁹ non obligat.ſi res depoſita pdet.niſi ptes ſic ꝯuenerint ſed de lata culpa ſemp tenebit. Et etiaʒ eſt lata culpa neſcire iura ciuilia.l.leges.C.de legibꝫ. vbi caſus ad lraʒ.q2 oĩes debent ſcire iura ciuilia. Non ꝙ excuſat dicẽs. Neſciebam qꝺ lex pbibebat. Etiã in maleficijs ignorantia craſſiſſima ⁊ negligẽtia maria lata culpa eſt q̃ dolo cõpatur. Sed caſus fortuit⁹ ẽ inopinat⁹ rei euentus q nullo hoĩm remedio puideri põt.vt.C.de pigno.acci.l.que fortuitis.⁊ inſti.eo.ti.§. Iteʒ is cui.vide.s.culpa.

Latitare ẽ ſe malicioſe occultare.aĩo fraudãdi creditores ſuos agẽ volentes.ff.qbꝫ cau.in poſſeſ.ea.l.fulcim⁹.§. Quid ſit latitare.⁊ habetur in glo.c. Conſultatiõibꝫ.ij.de offi.de le.

Latini ſunt vel dicebãt oli qdã q ita erant a dominis manumiſſi vt erant in vita liberi ⁊ gauderent plenaria libertate in bonis ſuis.ſꝫ in morte ſerui erant.quare poſt obitũ eoꝝ nõ poterãt ſuccedere parentibꝫ.⁊ ergo bona eoꝝ tanq̃ ſeruorum ad dominos deuoluebant. Et heredes eorum nihil p⁹ mortẽ eoꝝ ꝯſequebant. Sed iſtiã hñt ꝯdictiõeʒ dediticij.vt.s. dictũ eſt in lra.D. et in deſuetudinẽ abierũt:q2 peſſima ꝯditio erat Vñ inſti.ꝺ liberti. Verſus. Vita latini gaudẽt dediticij morte.

Larue ſunt deformationes hoĩm ꝓpt appoſitionem coloris

Laudũ eſt ſentẽtia arbitri.⁊ laudare ẽ ſententiam arbitralẽ ferre. Item laudare dẽt arbit in loco vbi ꝯpromiſſũ ẽ factũ.al's nõ vʒ laudũ.l. Si cũ dies.§.ſi arbiter.ff.de arbi. Sʒ quõ loc⁹ accipiat.dicit ludouic⁹ de roma ꝙ ꝓ citate.et allegat ſpe.ſingl'arit in ti.de arbi.ver. Iteʒ q̃nt an ſtricte.⁊.§.ſeqt. Itẽ laudũ arbitroꝝ nõ pt reſcindi ptextu inſtrumẽtoꝝ de nouo reptoꝝ.ſi expe ras arbitramẽtũ tranſactiõi. Si aũt vis expare reductiõi appellationis.tũc poſſet.ſic i appellatiõe in q non pbatũ pbabo.dicit Fridericus de ſeis i ꝯſilio.cc.xxxvij.qꝺ incipit petr⁹ teſtat.

¶ Legat⁹ ẽ ille cui certa pria vel puincia ꝯmittit gubernãda.vt in.c. Nouit.de app. Põt etiã dici legat⁹ qcũq3 ab aliq ad aliqs ẽ miſſus. Aliter legatos dicim⁹ eoſꝺ q̃s aduocatos vl' patronos cauſaꝝ q in foreſibꝫ negotijs peminẽtibꝫ litigãtibꝫ ſuũ pbent pcinũ. Et nota ꝙ tria ſũt genera legatoꝝ.qdaʒ de latẽ dñi pape mittunt. vt cardinales q̃s appellat fres. Et tales poſſunt abſoluẽ hoĩes ſue ⁊ alteri⁹ puicie in puincia et ex.et expant pcõſulibꝫ. Alij ſunt nõ de latere.ſꝫ datiui.illi ſimpl'r in legatiõeʒ mittũt vt plati.q tñ abſoluunt puinciales et i puincia.nõ extꝯſtitutos.et expant pſidibꝫ puinciaꝝ. Tercij ſunt natiui q ſuaꝝ ecciaꝝ ptextu legatione fungunt.vt archiepũs cantuarienſis.de q in.c.j.de offi.dele.no.li.vj. Et tl'es ſunt q̃tuor ſcʒ archiepũs eboraceñ. Cantuarieñ. Remenſis ⁊ piſan⁹ vt no.i al.c.j.eo.ti.li.vj. Et legat⁹ p lras de ſua legatione fidem facẽ debet ſi exigat.vt.C.ꝺ mãda.prin.l.vnica. Et ei⁹ vice fungit a q deſtinat. et vicem alteri⁹ gerit.q̃re honorãd⁹ ẽ ſicut ille cui⁹ vicem gerit.lxxxix.di.c.vlti.vbi dicit.ꝙ dyacon⁹ nõ dẽt ſedẽ añ pſbiteꝝ niſi locũ habuerit ſui priarche.tũc eñ ſicut illi⁹ locũ tenẽs honorabit.vt.lxxxxiiij.di.c.j. Item legatus general pt cognoſcẽ p ſimpliceʒ q̃relã ⁊ p appellatiõem de cauſis ſbditoꝝ ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ.vt no.in glo.cauſe illoꝝ.c.j.eo.ti. Et legat⁹ a latẽ ꝯferre poteſt eccl'ias vacãtes ſi ẽ cardialis al's non. vt no.c.j.eo.ti.li.vj.

Legat⁹ pcõſulis ẽ.cui pcõſul poſtq̃ puiciã eſt ingreſſus.mãdat iuriſdictiõeʒ determinataʒ et aſſigtã.aut q̃nq3 i itinere morã paſſus vl' neceſſariã rbẽs.vt in.l.aliq̃.de offi.pcõſul.⁊ lega.

Legatũ ẽ donatio q̃daʒ in teſtamẽto a teſtatore relicta.inſti.de lega.§.j.⁊.ff.de lega.ij.l.legatũ Vel ẽ deliberatio hereditatis.q̃ teſtatoꝛ ex eo ꝙ vniuerſũ heredis foret.alicui quid collatũ velit eſſe i.l.legatũ.ff.de lega.j. Et religt legatũ ñ vt heredi ſꝫ cui placet.vt dicendo ſꝫ illi delego vel relinq̃.i.dãdũ diſpono. Vigebat at legatũ olim plibꝫ modis.q̃nq3 p vẽditõeʒ his ṽbis.ille am mõ vẽdicat a me illã rẽ ſibi vt ſuã.vt dicat ſuã cẽ ⁊ petat vt ſuã. Q̃nq3 p dãnatiõeʒ his ṽbis. Heſ me⁹ dãnat⁹ eſto.i.obligat⁹ eſto ſꝫ ille dare. Q̃nq3 ſm q̃ſdã legat p ꝯdẽnationeʒ.q̃n a teſtatore aliqd religt in penã ⁊ in dãnũ heredis ſꝫ mõ. Si heres me⁹ ticiã duxerit in vxorem.i dãnũ ſuuʒ et penam centum lego. Quandoq3 vigebat legatum per verbum ſinendi his verbis.ſino illi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

hanc rem.i.pmitto illum habē.ſi vero res apud illum eſſet. aptus eſſet hic modus legandi vt ſineret eum habere qd apud eum tūc eſſet. Quandoqȝ p preceptationeȝ ſcȝ cum duos vel plures heredes inſtituit et alteri eorū prelegauerit aliquid adhuc idem pceptaret et p alijs haberet. Et nota q legatū regulariṫ tradiṫ ab herede. et fideicōmiſſum fere idē ē q legatū. Sed ē dictuȝ fideicōmiſſū ideo: q2 olim pēdebat ex fide heredum. Sȝ mō qd iuris ē in vno. idē ꝛ in alio.

Legatarius ē cui aliqd legatū eſt et q legatum accipit. Et talis pṫ eſſe teſtis in teſtamēto. vt inſti. de teſta.ordi.§. legatarijs. Sic etiā fideicommiſſarius vt ibi dicitur.

Legare ē vltima voluntate teſtatoris de ſingulꝭ rebꝫ diſponē et legatū ab herede pſtandū alicui relinqre. Etiā legare alia ſignificatione eſt mittere ꝛ ſic inde diciṫ legatus.i.miſſus. ſed dum ſignificat relinqre.venit inde legatū. Et legare oēs poſſunt q teſtamētū facere poſſunt: ꝛ legari poteſt omibꝫ illis q poſſunt heredes inſtitui. Item legari pṫ res teſtatoris ꝛ heredis.etiā res extranee pſone. Et ſic qñqȝ teſtator ſciebat rem alienā eſſe. Et tūc debꝫ rez illam emere a domio et tradere legatario.et ſi dñs vendere noluerit. debet heres legatario tradere eſtimatiōeȝ. Item poſſunt legari fructus futuri. Item iura actiones et ſeruitutes. ſꝫ nō res q nō ē in rez natura vt ypotheuthaurꝰ. Et ea de qbꝫ nō eſt cōmercium. vt foꝝ romanū baſilica vꝰ templa ꝛ q publico vſui deſtiata ſunt. Itē pṫ legatū relinq quibuſcūqȝ verbis. aptis tñ et ydoneis. vt ſi dicat teſtator. lego. dare. iubeo. impero. mādo. pcipio. ꝛ ſic de alijs. Itē relinq pṫ legatū in re i diē ꝛ ſub ꝯditione. Et pṫ teſtator hmōi legatis apponē ꝯditionem quā voluerit. q2 heredis inſtitutō ē caput et fūdamētū teſtamēti. Et q2 ſine heredū inſtitutione nō valet teſtamētū. ideo multū intereſt tabellionū de herede cōſiderare et ingrere. ſecūdo de hereditatis diuiſione. tercio q poſſunt ꝛ debēt inſtitui. qrto quō eqlitez fiat heredū inſtitutio.

Legittime ptes heredū his verſibꝫ ꝯtinentur. Quatuor aut infra dant natis iura triētē. Semiſſem vero dāt natis qnqȝ vꝰ vltra. Arbitriuȝ ſeqṫ ſubſtātia certa patris. Quarta tibi ſatis ē ſi ſis extraneꝰ heres. Tūc trebellaris cū reddē cūcta rogaris. Tūc defalcaris cū p legata grauaris. De iſtis ptibꝫ vid glo.i.c.raynutiꝰ d teſta.

Legittimū diciṫ ſex modis. Primo quod nō eſt prohibitum. ꝛ ſic p abnegationē ꝓhibiti. vt ſucceſſio de legittima. Secūdo ſtrictius. quicqd eſt permiſſum nō p abnegationem ꝓhibiti ſed per poſitionem liciti. Tercio in poſitiuo digniori. ſcilicet a iure ciuili cōceſſum. capiendo ius ciuile largiſſime ꝓ ptorio ꝛ omibꝫ partibꝫ iuris ciuilis. Quarto conceſſum a iure ciuili reſtringēdo vt non comprehendat pretorium: ſed omnes alias partes. ſcilicet ſenatuſconſulta. principuȝ placita. et reſponſa prudentum. Quinto adhuc plus reſtringendo ius ciuile ſolū ꝓ lege.xij.tabularuȝ. Sexto maxīe rſtrigēdo ſolū ꝓ lege.xij. tabulaꝝ excluſis reſponſis prudentum et edictis pretorum. ita notatur in.l.vnica.C. qñ nō pe.par.petenti.act. hec catho ſaccus.

Leno ē qui preciuȝ pro comparato ſtupro accipit. vel damnatam de adulterio duxit. vel q eaȝ adulterio ſubijcit. vel adulteriū ſe facit. vel qſtuȝ de adulterio vxoris accipit. vꝰ qui mancipia qſtiaria habet ſcilicet qui taberne vꝰ alicui negotiationi ꝓponit meretrices vt plus lucretuz. et hꝫ eſt infamis. vꝰ qui vxorem dephenſam in adulterio in matrimonio retinuit. vt.C.ad.l.iuliaȝ de adulte.l.crimen lenocinij. Et in glo. de multis modis lenocinij cōcordantie allegātur.C. deſpecta ſeni et lenoni.l.j.§.lenones.li.xj.

Letamen ē ſter qnilinium a letando dictuȝ q2 letas facit ſegetes.

Letale idem ē quod mortiferum. vnde dicitur de aliquo vulnerato ad mortē quod letale vulnꝰ habet. Et venit a letum.i.mors. vnde. Boleti leti cauſa fuere mei.

Lex ē cōſtitutio populi. qua maiores natu ſimꝰ cūm plebibus aliquid ſanxerunt. ſꝫm yſi.li.v. ꝛ di.j.lex ē. Et dicit glo. q oliȝ populus ſtatuit leges. ſed hodie tranſtulit hanc poteſtatem in imperatorem. inſti.de iu.na.gen.et ciui.§. Sed q principi. Vel aliter. lex ē ſpecies iuris. et poniṫ qñqȝ ſtricte. ſcilicet ꝓ eo q populꝰ romanꝰ ſenatorio magiſtratu interrogante veluti cōſule cōſtituebat. inſti.de iur.na.gen.ꝛ ciui.§.cōſtat autem. Nam cōſul ē qui ſenator erat. et populum cōſulebat an eis placeret ita ſtatui. et populus reſpondebat ita. Et etiam ſic diffinitur. Lex eſt commune preceptum virorum prudentum conſultatio. delictorum que ſponte vel ignoranṫ cōtrahuntur cohercio. communis reipublice ſponſio.ff.de legi.l.j. Quandoqȝ ponitur large pro omni rationabili ſtatuto. Unde etiam dicitur. lex eſt ſanctio ſancta iubens honeſta. prohibēs cōtraria. q ſumitur ex lege greca.ff.de legi. et ſenatuſcō. Lex etiam quandoqȝ dicitur cōſuetudo.j.q.j.c.ij. Qñqȝ ratio.j.di.cōſuetudo. Qñqȝ ius ſcriptum ſiue cōſtitutio quecūqȝ. Qñqȝ cōſtitutio ciuilis tm̄. Et qualis debeat eſſe lex habetur in.c.erit.iiij.diſ.vbi diciṫ. Erit autem lex honeſta. iuſta. poſſibilis ſꝫm naturā ꝛ patrie ꝯſuetudini loco tempiqȝ ꝯueniēs. neceſſaria. vtilis et manifeſta. ne aliquid p obſcuritateȝ in captione cōtineat. Et ibidem et.c.ſequen.§.leges dicitur q non eſt iudicandū de legibus ſed ſꝫm ipas. Et leges inſtituūṫ cū ꝓmulgāṫ. ꝛ firmanṫ cū moribꝫ vtentiū ꝯprobanṫ. Nam lege non to-

ta ꝯſpecta inciuile ē iudicare vł reſpondere .ff.
de legi .l. inciuile. Et leges ipē canones ſacros
imitant̄. in autentico de eccle .ti. §. j. coll'. ix. de
iudicijs. Clerici. ca. j. de iur .calūp. et. c. j. de no.
op. nūnc. vbi ſubdit̄. Sacroꝝ ſtatuta canonum
principū ꝯſtitutionibꝰ adiuuant̄. Et ſic ecōuer
ſo in materia ciuili ius canonicū cedit ⁊ imitat̄
¶ Lex alia priuata alia publica. Lex publica ē
que a ſanctis prībus. ſcripturis ē cōfirmata. vt
lex canonū. Lex priuata ē que ex inſtinctu ſpiri
tusſancti in cordibꝰ fideliū eſt ſcripta ſcꝫ caritas
que dignior ē prima. xix. q. ij. due ſunt.
Legum autores ſeu inuentores ponunt̄ diſt. vij
c. moyſes. ⁊ c. fuerūt vſqꝫ in fi. di. eiuſdē vbi di
cit̄ moyſes gentis hebree pmꝰ oīm diuinas le
ges ſacris litteris explicauit. Foroneus rex pri
mus grecis leges iudiciaqꝫ ꝯſtituit. Mercurius
trimegiſtus pmus egiptijs leges tradidit. Et
dicit gloſa qꝺ dicit̄ trimegiſtꝰ ꝓpter tres poten
tias. eloqntiā ſcientiā et virtutem. Solon pmꝰ
leges athenienſibꝰ edidit. Ligurgꝰ primus lace
demonijs ex appolinis autoritate ꝯiunxit. Nu
ma pumpiliꝰ qui romulo ſucceſſit. primus in re
gno leges romanis edidit. Qm̄ cum populus ſe
dicioſus magiſtratus ferre nō poſſet. decem vi
ros legibꝰ ſcribēdis creauit. qui leges ex libris
ſolonis de greco in latinū ſermonē trāſlatis. xij.
tabulas expoſuerunt. Fuerunt aūt hi decem vi
ri. Apiꝰ. Cladiꝰ. Genitiꝰ. Veteriꝰ. Juliꝰ. Ma
gnilius. Sculpitius. Sextꝰ vł Sextigiꝰ. Cura
tius. Rumeliꝰ. Poſtumus. Hi decem ſunt ele
cti ad ſcribendas leges ſm yſi. li. v. ethi. Leges
autem in libris primus conſul. pompeius redi
gere voluit. ſ; nō pſeuerauit obtrectoruꝫ metu
Deinde ceſar ſcilicet Julius cepit idem facere ſ;
ante interfectus eſt. Paulatim autē antique le
ges vetuſtate atqꝫ incuria aboleuer̄t q̄ꝝ et ſi iā
nullus vſus ſit. noticia tm̄ neceſſaria videt̄ ſm
yſi. li. v. ethi. ⁊ ca. ij. diſ. vij. vbi glo. dicit cauſaꝫ
quare noticia illarum legū eſt neceſſaria. et eſt
vt ſciat̄ cauſa q̄re tollant̄. C. de cadu. tol. l. vni
ca. Quia papa arguit etiā abrogato iure. c. no
uit. de iudi. vł ideo noticia talium eſt neceſſaria
vt reprobent̄ maledicta. xxxvij. diſt. legimus. et
c. qui de menſa.
Leges noue et legum codices et a quibus cepe
runt. habet̄. ca. fuerūt palle. dū dicit yſi. vbi. ſ.
Noue aūt leges a ꝯſtantino ceſare ceperunt. ⁊ re
liquis ſuccedentibꝰ erant pmixte et inordinate
Poſtea vero theodoſius minor auguſtꝰ ad ſili
tudinē gregoriani et hermogiani codiceꝫ factū
cōſtitutionū a conſtantini temporibꝰ ſub ꝓprio
cuiuſqꝫ imperatoris titulo diſpoſuit. queꝫ libꝝ
ſuo nomine theodoſianū vocauit.
Leges quibꝰ non vtimur. quomō fuerint facte.
r. ff. et inſti. de exhere. libe. p totuꝫ. ⁊ in multis
paſſibus. Nam vt dicit̄ di. ij. c. quedā. leges que
dam dicūt ab his q cōdiderūt. vt cōſulares. tri
bunicie. iulie. aquilie. cornelie. Et precipue lex
pompeya. lex papia. a papio. alꝰ a papiniana
lex falcidia et q̄ pl̄es alie de quibus. j. Quedaꝫ
etiam dicunt̄ a locis vt lex rodia ⁊ ꝯſimiles.
Lex aqlia loquit̄ in eo caſu. cū qs culpa ſua ali
cui damnū dederit. veluti equū ſeruū vel aliud
aīal occiderit vel vulnerauerit ſeu veſtē ſuaꝫ ſci
derit. aut in illis rebꝰ damnū dederit. Et in hac
lege venit culpa leuiſſima. vt ſi qs ex alto ſe pci
pitauerit ⁊ ſup aliū ceciderit. tenet̄ lege aquilia
Caſus vero etiā occidēteꝫ excuſat. inſti. de le. a
qui. §. iniuria. Etſi putator ramū deiecerit ⁊ nō
ꝓclamauerit. et ſic aliquē occiderit. tenet̄. e. l.
Sed nō tenet̄ lege Cornelia de ſicca. in qua ve
nit tm̄ dolus. ff. ad le. aqui. ⁊ ad le. corne. de ſic
ca. Re. ſ. Actio legis aquilie.
Lex ꝯmiſſaria ꝓprie nō ē lex neqꝫ ſenatuſꝯſul
tū ſed potiꝰ pactū. Et hēt locū cuꝫ ita venditor
ꝯuenit cū emptore. vt ſi nō fuerit ſolutū preciū
totum vel pars. cuꝫ quedā portio ſtatim ſoluta
eſt. vt in tali die vel emptore ſit res inempta vel
inuendita. ſi dictū ſit vt redeat poſſeſſio vł domi
niū ad venditorem. Tale aūt pactū nō hꝫ locū
in pignoribꝰ ſ; in emptiōibꝰ. vt. ff. de le. ꝯmiſ. l.
vlti. et. l. ſi fundus. Et q̄ res dicit̄ inempta ita
accipit̄. Si vēditor inemptā eſſe velit cuiꝰ cauſa
id cauet̄. Alꝰ fraudaret̄ venditor ſi exuſta villa
in poteſtate emptoris eſſet nō dando pecuniā in
emptum facere fundū tex. eſt in. l. ij. ff. e. ti.
Lex cornelia de falſis. penā irrogat his qui fal
ſum teſtimonium dixerunt. vel falſuꝫ teſtamen
tū vel aliud qꝺlibet inſtrumentuꝫ ſcripſerūt aut
ſigillauerunt. aut alꝰ falſum ꝯmiſerūt. puta in
moneta vel menſura. Et eſt dicta lex cornelia a
cornelio inuentore. Dicit̄ etiā teſtamētaria. Et
eiꝰ pena in ſuos eſt vltimū ſuppliciū. in liberos
vero deportatio. inſti. de pub. iudi. §. Itē lex cor
nelia de falſis.
Lex cornelia de ſiccarijs loquitur de his qui ho
mineꝫ dolo malo interficiunt ſcilicꝫ telo vł iactu
furtiuo et hmōi. Vel etiā dicit̄ cornelia de vene
ficijs a veneno. puta qn̄ quis aliū interfecit ve
neno aut magicis ſuſurris vł incantationibꝰ. vł
quia mala medicamēta publice vendidit. Et di
citur de ſiccarijs a ſicca acuta vel a cultello. eo
q̄ ſignificat ferrū vel cultrum. vt inſti. de pub.
iudi. §. ſiccarij aūt. Vn̄ dic̄ glo. ibidē q̄ ſicca eſt
cultellꝰ vtrīqꝫ incidēs. quē portāt pegrini qn̄qꝫ
i baclo qdā. ita qꝺ n̄ ptꝫ. vn̄ dꝰus. Et ſicca mu
cro latens ſiccarius inde vocat̄.
Lex. xij. tabulaꝝ fuit origo totius iuris ciuilis
ſm glo. inſti. de iu. na. gen. et ciui. §. ex non ſcri
pto. in. ū. origo. ff. de origi. iur. l. ij. §. j. Et dē lex
ſcpta i. xij. tabulas. q̄ꝝ deceꝫ a ciuitatibꝰ athe

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nenſium ⁊ lacedemonioꝝ a decē viris fuerunt
oblate. ⁊ due ad illaꝝ declaratōꝫ p eoſdem de-
cem viros poſtea addite. vt dic̄ glo. in v̄. decem
viros. §. deinde. c. moyſes di. vij. Cum eī leges
ꝓpter diſcordiam plebeoꝝ cum nobilibꝫ fere p
xxx. annos in deſuetudinē abijſſent. creati fuer̄t
decem viri. q tranſtuler̄t leges grecoꝝ in latinū
⁊ eas in. x. tabulis eburneis ſcpſerunt. Et hi de-
cem viri poſtea videntes in illis. x. tabulis mul-
tas leges deeſſe. accepta p̄tate corrigendi dimi-
nuendi interp̄tandi addendi ⁊ ſupplendi. duas
al's tabulas addider̄t. Et deinde dicta ē lex. xij.
tabulaꝝ. Poſtea cum p̄dicti viri ſibi magiſtra-
tuꝫ vſurpaſſēt. a ꝓplo ſunt creati. ⁊ ſic ꝯſules ſunt
facti. q ſenatuſconſulta ꝯpoſuere. poſtea p̄tores
ꝯſtituti ſūt. q edita p̄toꝝ fecer̄t. Et lex. xij. tabu-
laꝝ ſic dr̄. ⁊ h̄ nomen olim accepit: cum romani
iura penes ſe non habuer̄t h̄ cēnt penes grecos
ipi leges ſcptas deſiderantes a grecis. miſer̄t nū-
cios ad grecos q ſupplicarent eis vt iura ēderēt
romanis. Qđ greci renuuer̄t. Mittentes greci
ex eis ſapientem q̄ndam vt exploraret an digni
eſſent romani legibꝫ. q cum romaꝫ veniſſent. ro-
mani excogitantes qđ fieri poterat: q̄ndaꝫ ſtul-
tum ad diſputandum cuꝫ greco poſuer̄t vt ſi p-
deret deriſio eſſet. Grecꝰ nutu diſputare incepit
⁊ leuauit digitum vnum. ſignificans qđ vnꝰ eſſet
deus. Sꝫ ſtultꝰ credens qđ vellet eum vno ocu-
lo cecare duos eleuauit digitos ſcꝫ indicē ⁊ me-
diū. q eē ad iuramentū necium leuant̄ ⁊ cū eis
eē pollicem ſic̄ naturalr̄ euenit q̄ſi grecum ceca-
re vellet vtroqꝫ oculo. Grecꝰ aūt credidit q trini-
tatem oñdēt. Item grecꝰ aptam manū extendit
vt oñdēt oīa nuda deo. Stultꝰ aūt timēs alapam
ſeu maxillatam ſibi dari. pugnū clauſum q̄ſi re-
pcuſſurꝰ leuauit. Grecꝰ itellerit qđ deꝰ oīa clau-
deret palma. Et ſic credēs romanos dignos le-
gibꝫ abijt. ⁊ x. viris diſcretis a romanis electis
qs greci dignos iudicauer̄t leges impetuer̄t. Et
ſic greci tradider̄t ipis. x. tabulas eburneas. in
qbꝫ ꝯtinebaī taꝫ ius ſcptum qđ in ciuitate athe-
naꝝ freq̄ntabaī. q̄ non ſcptum qđ in altera ciui-
tate ſcꝫ lacedemonioꝝ erat ī vſu. Poſtq̄ vo iſti
decē viri fuer̄t ſic cum. x. tabulis reuerſi. ab ipo
ꝓplo romano. habuer̄t p̄tatem ſup illas. x. tabu-
las examinādi addēdi ⁊c̄. vt. s̄. de h̄ i glo. l. j. ff.
de ori. iuris.

Lex falcidia di. ij. c. q̄dam in fi. ꝓhibet. ne qs in
teſtamento plus ex̄neis legare poſſit q̄ vt q̄rta
ps ſit hēdibꝫ data. Dr̄ aūt falcidia a falcidio tri-
buno autore. Vel ſm azo. dicta eſt a fabri falce
. i. a diminutione. qꝛ iam in pmo ſingularibꝫ re-
lictis reſecat legatis vt falce reſecant̄ ſegetes.
Nam olim licuit cuilibet totam hēditatē ſuam
alteri relinq̄re. Sꝫ poſtea falcidiꝰ ſtatuit qđ q̄r-
ta ps hereditatis deberet relinq heredibꝫ legit-
timi ⁊c̄. vt. s̄. de. ff. Triplex eſt falcidia. vna de-
bita iure naīe. alia iure iſtitutōis. tcia dr̄ q̄rta
trebellianica. q̄ ꝯpetit hēdi iſtituto. q rogatꝰ ē hē-
ditatē aliꝗ reſtituere di. ij. c. rñſa. de teſta. ray-
nūciꝰ ⁊. c. raynaldus.

Lex fauia de plagiarijs. eos pſeq̄t q liberos aut
ſuos vel filios alienos ab vrbe vel de vna ꝓuin-
cia ad aliam ſubducunt. ⁊ eos vendunt fradu-
lenter. inſcijs dñis ⁊ p̄ribꝫ ſuis vt. ff. ad. l. fa. de
pla. l. j. ⁊. l. lege. ⁊. l. eum.

Lex fuſia alia ſuſias vel ſuffia canina. nō pmit-
tebat in teſtamēto manumiſſiones fieri niſi vſꝫ
ad certum modū vel numeꝝ ſuoꝝ. licet inē vi-
uos ſit. Sꝫ hodie iſta ſublata eſt ⁊ multomagis
h̄ licēt in vltima voluntate. Et dr̄ canina forte a
q̄dam inducta. q canis vocabaī. Naꝫ canis na-
turam ſuabat. q ſtat in palea: quaꝫ nec ſibi hēe
pt̄ nec alijs fauet. vt ſit ꝯſonans rei nomen. inſti.
de dona. §. eſt ⁊ aliud. Talis ē moriebaī tanq̄
canis. qꝛ non poterat tenē ſuos nec libertatem
patiebaī eis dari. inſti. de. l. fuſi. ca. tol. i glo. j.

Lex bely aſcentia dediticioꝝ eſt de lata libertate
de q̄ inſti. q ⁊ q. mo. manumit. nō poſ. §. eadem
lege bely alcētia q̄ dño minori. xx. annis nō aliē
manumittē pmittiī n̄ ſi vindicta. i. vga p̄toris
apud ꝯſiliū. i. apud locū ꝯſilij ſup h̄ iuſta cā ma-
numiſſiōis approbata fuerit manumiſſi. vt ibi-
dem textus inq̄t.

Lex iulia de adulterijs ⁊ ſtupro. pſeq̄ī adultēos
⁊ eos q ſine vi v̄gines viduas aut honeſtas aut
honeſte viuentes corrumpunt aut violant. Et n̄
ſolum temeratoēs aliaꝝ nuptiaꝝ gladio punit
h̄ etiam eos q cum maſculis nephandam libidi-
nem exercē audent ſiue non verenī. inſti. de pu-
bli. iudi. §. Itm̄ lex iulia de adulterijs. Et ibi p
to. de legibꝫ h̄ poſitis qꝛ publica iudicia ſunt.

Lex iulia de ambitu. punit eos q p ambitū ſeu
ambitōeꝫ muneribꝫ datis. ad hōres ad officia
publica accedunt ſeu ſuccedūt. De q̄ inſti. de pu-
bli. iudi. in. §. ſunt p̄terea i glo. Et in. l. ff. ad. l.
iuliam de ambi.

Lex iulia leſe maieſtatis. eos punit q in p̄ncipē
aut in rem publicam aliqd ꝯmittūt ⁊ machinaī
Et eſt ꝯ̄ tales ſtatuta pena capitalis. Itē q vſꝫ
ad q̄rtam ꝓgeniem non ſuccedūt nati ab eis niſi
p p̄ncipem diſpenſeī cum eis. Et ſic pena eiꝰ aīe
ammiſſionē ſuſtinet. vt. ff. ad. l. iuli. ma. l. q̄ſq̄ ⁊
inſti. de pub. iudi. §. publica aūt.

Lex iulia repetundaꝝ loq̄ī de his plectendis q
tpe adminiſtratōis aliqd acceperint vt iudica-
rent vel nō iudicarēt. vel aliquē in vincula deij-
cerent vel non. Ad h̄ eī ꝯpetit vt datum refuer̄
⁊ qđ alī puniaī. vlē h̄ etiam ꝯpetit ꝯ̄ eoſdē illis
q ab ipis aliquaꝫ violentiam paſſi ſunt. vt ſi co-

actus fuerit qs a talib⁹ vendere rem ſuaʒ mino
ri pcio q̄ valebat. Et in ſimilib⁹ caſib⁹.ff.ad.l.
iuliā repetun.l.j.iij.iiij.⁊.v.
Lex iulia de reſiduis. punit eos q officium pu-
blicum aut admiſtratōʒ habuerit. Et tpe admi-
niſtratōnis ſue publicam pecuniam quam acce
perit in q̄cunqʒ negocium erogandaʒ retinuerit
vel q rempublicam quam acceperit r̄dendam in
ↄmuni erario non repoſuerit ibidem. Sʒ penes
ſe furtiue ⁊ doloſe retinuerit.vt.ff. ad.l.iul.pec.
l.ij.⁊.le.iij.§.lege.
Lex iulia de vi publica. punit eos q vim cū ar-
mis fecerit vel intulerit. Et ē pena deportationū.
vt inſti.de pub.iudi.§. Item lex iulia.
Lex iulia de vi p̄uata.punit eos q ſine armis vi
inferūt.in publicatōe tercie ptis bonoꝝ. Si aūt
vi rapt⁹ v̄ginis vidue vel ſāctimonialis aut al's
fiat.facientes ⁊ opem flagitō dantes pena capi
tis puniunt.inſti.de pub.iudi.§. Item lex iulia
de vi p̄uata.
Lex iulia norbana.logt̄ de latina libertate.vt i-
ſti.de liber.§.libertinoꝝ autem.
Lex iulia de annona. ↄpetit ↄ̄ illum q facit vel
ꝓcurat annonā fieri cariorē.qꝛ in h̄ ledit̄ reſpu-
blica.vt.ff.ad.l.iuli.de anno.
Lex iulia peculat⁹.ↄpetit ↄ̄ illos q pecuniaʒ vl'
rempublicam vel ſacram vel religioſam furant̄
pena vt.ſ̄.vt inſti. de pub.iudi.§. lex iulia.
Lex iulia miſtellia al's viſcellia hʒ locū.qn̄ mari
t⁹ religt vxori i teſtamēto aliqd ſub certa ↄditōe ſi
alteri nō nupſerit. Et ↄditōne non ſuata non te
net̄ heres dare relictum p iſtaʒ legem. Et q̄lem
facit cautōʒ vide in aut.cui relictū. C. de indicti.
viduitate.⁊ lege iulia miſtel.tol.⁊.l.j.ibidē.
Lex ortenſia lata.i.facta. ⁊ a rege nomen ſorti-
ta eſt. q eam ſtatuit ⁊ fecit. q̄ ↄcordauit int̄ ple-
bem ⁊ ꝓplm ⁊ p̄ncipem.q̄ ↄſtituit̄ vt non minus
aut plus valeant plebiſcita q̄ lex ꝓpli. de q̄ inſti.
de iu.na.gen.⁊ ciui.§. Sed ⁊ plebiſcita.
Lex papia patꝝ. ↄtinet p̄mia ꝓ ſuſcipiendis li-
beris. Et dr̄ a papio autore. al's papiniana. a
papiniano autore. vide de h̄ inſti. p q̄s pſo.no.
ius acq.in.§. ſanctitum etenim.
Lex pompeya de patrocidijs al's paricidijs.pu-
nit eos q p̄ri aut mr̄i aut auo.ꝓauo.aut alt̄i d̄
ↄſanguinib⁹.aut pentib⁹ ſuis mortem infligunt
Et ſtatuit illa lex penam acerrimam.q̄ tales in
culeo.i.coreo bulito ↄſuant̄. in q̄ ponat̄ vipera
cum ſimea cane ⁊ gallo gallinatio.⁊ in mari vi
cino ſic ꝓijciant̄.vel in flumine ꝓpinq̄ ſi mare ni-
mis r̄mote fuerit. De his oib⁹ no.inſti.de pub.
iudi.§.alia deinde.
Lex ꝓpli anthomaſtici dr̄ lex p excellentiam.
Lex publiciana dicta eſt a publiciano p̄tore au
ctore. Re.ſ̄.actio publiciana.
Lex rodia de iactu. ſubuenit his q̄ꝝ merces cā
ↄ̄munis periculi euitandi eiecte ſunt. ⁊ ꝓpt̄ ia-
ctum.nauis ſalua facta eſt. Quib⁹ dat̄ actio ↄ̄
magiſtꝝ nauis vl' eos q̄ꝝ merces ſunt ſalue. Et
dr̄ rodia ab inſula rodo al's rodiſis.in q̄ antiqt⁹
pluriuʒ fuit vſus mercatoꝝ. Et dic̄ glo.hec ini-
q̄ſſima ē ſcʒ q̄ patientib⁹ naufragiū oia auferit i
hitatoēs.vt.l.modeſtin⁹.ff.e.ti. Hodie aūt excō-
municati ſunt hac lege vtentes.vt di.ij.c. qdam
⁊ ſeqntib⁹.
Lex ſatira eſt q̄ de pluribus ſil' logt̄ reb⁹.dicta ſic
a copia reꝝ ⁊ q̄ſi a ſaturitate. Vn̄ ⁊ ſatiraʒ ſcri-
bere eſt poemata varia ↄdē.vt oracij.iuuenalis
pſij ⁊c̄.di.ij.ca. Satira.⁊ ſm̄ Iſi.li.v. de q̄.C.
de lati. liber.tol.l. vnica in p̄n.
Lex atilia logt̄ de ↄmiſſione tutele in ꝓuincijs ⁊
preſidib⁹ eaꝝ rome p̄cario vrbani ⁊ maiori pte
tribunoꝝ pleb. de q̄ vide inſti. de atilia tu.p to.
Lex vitellia logt̄ de liberto appetente ea q̄ inge-
nuis tm̄ ↄpetunt.puta hōres ⁊ dignitates.aſſe-
rendo ſe ingenuum eſſe. De quo.ff. de ſta.ho.l.
ingenuum.
Lex viaꝝ dr̄ ſolitaria excellentia.
Lex municipalis dr̄ quam aliq̄ ciuitas ↄſtituit
ſibi. Et ē ius ciuile.inſti.d̄ iu.na.gen.⁊ ciui.§.
j.in tex. ⁊ in.glo.
Lex canonica appellat̄ diuina.c.nimis de iure-
iur̄.⁊.c.j. de iura.calū. Et lex ciuilis dr̄ lex hūa
na.c.ij. de p̄ſcrip.li.vj. Pt̄ tn̄ ius canonicū etiā
dici lex hūana.qꝛ ſunt in eo multa ab hoib⁹ ſta-
tuta. licʒ reſpectu alioꝝ iuriū ciuiliū dicat̄ lex
d̄ina. Silr lex ciuilis pt̄ dici d̄ina aliq̄ reſpectu
imo.ſac̄ dr̄.⁊ p ipaʒ qs religioſus efficit̄.vt.C.
de legi.⁊ ↄſti.l.leges. q̄re impator dr̄ religioſiſ-
ſim⁹ in ꝓhe.inſti.vide.c.q̄ iure.di.viij.⁊.l.fi.C.
d̄ p̄ſcp.logi tē. Et archi.i.d̄.hūane.c.fi.de p̄ſcp.
li.vj.vbi dr̄ q̄ leges d̄init⁹ p ora p̄ncipū ꝓmulga
te ſt̄.xvj.q.iij.nemo.xj.q.iij.impatoēs. ⁊ aliqn̄
vōnt̄ leges publice.iij.q.v.c. de accuſatōib⁹.ali
qn̄ leges exteroꝝ vel leges ſeculi.vt ibidē. Sed
canonice d̄ine dicūt̄.iij.q.v. qꝛ ſuſpecti. ⁊.c.ca-
nonica. Et leges q̄libʒ ſtudē deret.qꝛ n̄ pmittūt
quēq̄ in eis pitū in paupꝛtate viuē vel i anxieta-
te mori.vt ingt iuriſcōſult⁹ i aut. de hē.⁊ fal.§.
fi.coll'.j. Et in ꝓhe.ff. vbi dic̄ tex.legū oratores
ditiſſimi efficiunt̄.§.nos do.⁊ glo.i.d̄. ditiſſimi
ponit d̄ſus. Dat gallien⁹ opes ⁊ ſantio iuſtini-
ana. Ex alijs paleas.vt.ſ̄.de A.in dictōe ars.
Legi⁹. Re.ſ̄.homagium legium.
Libell⁹ pl'ib⁹ mōis accipit̄.vt no.ſpe.i t̄ctatu
libelloꝝ. Qn̄qʒ ei dr̄ pu⁹ liber vl' codicill⁹ vl' ce-
dula.in q̄ actor cām ⁊ actōʒ exp̄mit. Et ē duplex
qdā ē accuſatōis.⁊ ille i crimialib⁹ locū hʒ Et
qdā ↄuētōis.⁊ ille i ciuilib⁹ vt ē glo. vnica i p̄n.
.c.j.de li.obla. Et dn̄t plura ↄtineri in libello
vt in his verſib⁹ ↄtinent̄. Quis.quid.coram.q̄.
iure petatur ⁊ a quo. Recte compoſitus quiſq

libellus hꝫ. Nam libellus ꝯuentõis dꝫ ꝯtinẽ no
men actoris. ſ. qs ſit q̄ ꝯueniat. Et qd petat̃ ſcꝫ
rem q̄ petit̃. Et nomen iudicis ſcꝫ coram q̄ agit̃
Et ius q̄ res petit̃. ⁊ ſic cãm petendi. Et nomen
rei ſcꝫ a q̄ res petit̃. etiam tp̄s ⁊ dies in q̄ libell⁹
dat̃. Sꝫ in libello accuſatõis ꝯtineri dn̄t nomẽ
accuſatoris. nomẽ rei ⁊ iudicis. ⁊ crimẽ d̄ q̄ agr̃
Et qn̄ꝫ pſona cum q̄ crimen dẽ ꝯmiſſum. Et lo
cus in q̄. Et dies accuſatõis ꝓfeſſio accuſatõis
coram iudice ⁊ menſ̃ in q̄ crimen eſt ꝯmiſſum.
Sꝫ diẽ ⁊ horam ibi ponẽ non ẽ neceſſe ſm gof.
Qñqꝫ ⁊ ſc̄do ponit̃ ꝓ pane azimo ſeu ſuccineri
cio. C. de epiſ. audien. l. iudices vbi tex. ingt. q̄
incarceratis dꝫ victualis ſb̃a miſtrari vel ẽdi li
bellis duob⁹ aut trib⁹ diurnis. Et di. ibi glo. i.
panib⁹ a libũ. bi. vel a liba libe. qḋ eſt panis al
bus vl' ſuccinerici⁹. Et ſic libellus eſt diminu
tiuũ. Vñ dẽ puer noluit libũ a ſac̄dote accipe. i
aut̃. ibi alle. Qñqꝫ ⁊ tercio capit̃ ꝓ p̄cib⁹ p̄ncipi
oblatis. C. qn̄ libel. p̄n. ob. fa. lit. ꝯteſt. Qr̃to ꝓ
iudice delegato. ff. de offi. ꝯſul. l. nec q̄ſq̄. Quin
to ꝓ ſcp̄tura demãdatoris. Sexto ꝓ ſcp̄tura re
cuſatõis. Septimo ꝓ ſcp̄tura quaꝫ vir dat vxo
ri quaꝫ repudiat. ⁊ illa dẽ libell⁹ repudij. Octa
uo ꝓ ſcp̄tura appellatõis. ff. de appel. l. j. Nono
ꝓ ſcp̄tura quam iudex dat appellanti ſcꝫ aplis
de appel. c. Cordi. li. vj. Decimo ꝓ ſcp̄tura infa
matoria q̄ dẽ libell⁹ famoſus. quam null⁹ ſcri
bere dꝫ nec dictare ſub pena capitis. ſm leges.
Proprie tn̄ libellus eſt ſcp̄tura agentis q̄ſtionẽ
ꝯtinens ⁊ futuram actõꝫ depromẽs. Et di. Ly.
q̄ eſt breuis ſcp̄tura intentõꝫ actoris vel accuſa
toris ꝯ reum clare depromens. Et ſic libellus n̄
dꝫ eſſe v̄boſus vel vtens ſupfluis. nec obſcurus
vel alt̃natiu⁹. qꝛ alt̃natiua ponit obſcuritatem
vt no. in glo. iij. l. Si in rem. ff. de rei vẽdi. Eſt
tn̄ libellus incert⁹ admittẽdus. vbi incertitudo
ꝓuenit ex facto aduerſarij. iux̃ no. in. c. Signi
ficantib⁹ de libel. obla. ⁊ q̄ qn̄ꝫ libellus alt̃nati
uus admittat̃. no. ibidem videlicet de ꝯſuetudi
ne. nunq̄ tn̄ de rigore iuris. inſti. de act. §. ſunt
⁊ alij. al's. §. Sꝫ iſte qdem. ⁊ ea q̄ ſunt ꝯſuetudi
nis obſ̃uãt̃. ff. de edili. edict. l. qd ſi fugitiu⁹. §.
apḋ labionẽ. ⁊ meli⁹. e. ti. l. qḋ ſi nolit. §. q̄ mãci
pia. ⁊. glo. i. c. abbate ſane. d̄ re iudi. li. vj. i glo.
v̄. dn̄ij vel q̄ſi. q̄ eſt elegãtiſſima ⁊ aurea dõa.
Vel ſic. Libellus eſt breuis mẽbrana actoris.
petitõꝫ ⁊ cãm ꝯtinens ⁊ actionem ꝯplectẽs. Dẽ
at̃ libell⁹ a libro diminutiue ꝓpẽ ſui breuitatẽ.
ſic codicill⁹ a codice ſm ſpe. in ti. de libel. ꝯcep.
in p̄n. Vel dẽ a libra. i. iuſticia. Vñ iudex dꝫ ſta
teram eq̄ lance miſtrare. xlv. di. omnis. xxiiij. q.
j. offeram⁹. ⁊. c. abbate ſane. de re iudi. li. vj. in
. §. p̄fat⁹ ergo. ⁊. c. j. e. ti. li. vj.
Libellus repudij. Re. repudium.

Liberalis cã eſt quãdo p̄ncipal'r mota q̄ſtione
ab aliquo dicit̃ aliq̄s ſeu ali⁹ ſuus ſeruus eſſe.
ip̄e v̄o ꝯtẽdit ſe eẽ liberꝝ. Si v̄o ꝯfiteat̃ ſe eẽ ſuũ
nõ actoris ſ3 alteri⁹. non eſt cã liberalis ſ3 eſt cã
dominij. ⁊ cã hic ponit̃ ꝓ iudicio.
Liberi ſunt q̄ ex ingenuis naſcunt̃. Fiunt at̃ li
beri q̄ manumittunt̃. Et dicunt̃ a libertate. Et
ſunt filij ⁊ filie. ⁊ ceteri omnes in recta linea de
ſcendẽtes vſꝫ ad trinepotes. ⁊ vlteri⁹ dicunt̃ in
feriores ſeu poſteriores. Sil'r pentes dicũt̃ om
nes aſcendẽtes p̄ pat̃naꝫ ſeu mat̃nam cognitõꝫ
nobis ꝯiuncti vſꝫ ad tritauum. ⁊ vlteri⁹ dicũt̃
ſupiores ſeu maiores. Appellatõne ḡ liberoꝝ.
intelligunt̃ nepotes ex filijs ⁊ alijs deſcẽdẽtib⁹
. ff. de ver. ſigni. l. liberoꝝ. ⁊ h̄ ex maſculis. Sꝫ
appellatõe filioꝝ regularit̃ non ꝯp̄hendunt̃ ne
potes. inſti. q̄ da. tuto. poſ. in fi. ⁊ eſt glo. ſuper
ver. liberi in cle. vnica de bap. facit glo. j. in. c.
in p̄ntia de ꝓba.
Libera hec dictio ſig̃ficat poſſe fieri libẽ qḋ mã
dat̃. Non tn̄ ſignificat vltra mãdatum genera
le. Et ſic non viderent̃ ꝯceſſa q̄ regrunt manda
tum ſpãle. ⁊ h̄ de vſu ꝯmuni. licꝫ ſecus ex ſigni
ficato. attento de iure ſcp̄to. Nunc em̄ ſignifi
cat poſſe fieri qḋ ſine mandato ſpãli non fieret
excepta donatõne. ꝓcurator cui general'r. ff. de
ꝓcura. iuncta. l. fili⁹. ff. de dona. Significat ḡ
qḋ poſſet alienare qḋ non poſſit ꝓcurator cui ẽ
ꝯceſſa generalis adminiſtratio. non exp̄ſſo v̄bo
libera. cui⁹ ſignificatum addit ⁊ opat̃. Non at̃
ſignificat donationem qꝛ donatio ex natura eſt
ḡtuita. Vnde no. ſm bar. in. l. qui rome. §. cali
machus. ff. de v̄. obli. Verbum libera in illo tm̄
opat̃ ad qḋ refert̃. v̄. gra. dicendo ꝯſtituo te ꝓ
curatorem ad agendum ⁊ defendendum litem
ꝯteſtandam. dans ⁊ ꝯcedens liberam p̄tatem
⁊c̃. non videt̃ ꝯceſſa adminiſtratio cauſe. ſ3 ſo
lum inſtantie. qꝛ hoc v̄bum importat. Et de cã
non poſſum tranſigere ſed ſolum de inſtantia.
Item ibi ꝯſtitui ꝓcuratorem ad recipiendam ſo
lutionem. dans ei liberam p̄tatem q̄ p̄t ꝓroga
re terminum. fa. de ꝓcura. Qui ad agendum li.
vj. ⁊. l. duo. ff. de adminiſtra. tutoꝝ. Item de v̄
bo plena. l. ſi ꝓcurator. §. q̄ ſi plenaꝫ. C. de ꝓcu
ra. Idem ſi dn̄s ꝯceſſit q̄ ꝓcurator poſſit qḋ ip̄e
dn̄s. licꝫ non exp̄ſſit v̄bum libera vel plena p̄ta
te. l. creditor. §. luci⁹. ff. mandati. Item ſi dn̄s
ꝓmiſit te ratum habituꝝ qcqd p̄ ſuum ꝓcura
torem actum fuerit. l. j. ff. de ꝓcura.
Liberatio ſumit̃ ꝓ diſpoſitõne liberatoria. ⁊ ſi
gnificat diuerſimode. Naꝫ ibi teſtator legat de
bitori ſuo q̄ ſolus eſt liberatõeꝫ. ſignificat q̄ de
bitor agere poſſit ꝯ heredem vt eum liberet per
acceptilatõnem. l. iij. §. Nunc de effectu. ff. de li
be. lega. Quia qn̄ teſtator dicit volo liberari. vl'

lego liberatōꝫ: ſigſicatᷣ ꝙ vult ab hēde liberari ex ꝯmuni modo intelligendi. Item ibi. duo ſunt rei ꝓmittendi q tenentᷣ ad idem debitum. qlibet inſolidum. teſtatoꝛ legat vni liberatōeꝫ. ſigſicat ꝙ ille poſſit agere ꝯ heredem vt liberetᷣ ꝑ pactum. Sed alter non liberatᷣ niſi ille vnus liberaretᷣ ex maioꝛi vi. videlicet acceptilatōe. Nam tūc etiam alter liberatᷣ. ſicut acceptilatio capitᷣ ꝓ tali ſolutione qđ vno ſoluente alter liberatᷣ. Secus in pacto. Sed certe pactum liberatōis in ſimplici rōne valet tantum ſicut acceptilatio Item duo ſunt rei ꝓmittendi ſocij. vni legata ē liberatio. ſignificat ꝙ etiam ille cuiꝰ nomen aſcriptum non eſt. habetᷣ ꝓ legatario. Et ſic agē poteſt vt liberetᷣ ſicut ille q noīatꝰ eſt. Et hoc ſi teſtatoꝛ ei ꝓuidere voluit. qđ ꝓbatᷣ ex ſimilibꝫ ꝯiecturis ſufficiēter. qꝛ in ꝯhendo ſocij ſunt. Et intellige ſocios ſꝫm bar. qbꝫ omne lucꝝ ⁊ damnum ē ꝯmune in illo debito. Item ibi. duo ſunt rei ꝓmittendi non ſocij facti debitores ex pecunia q̄ ꝓuenit ad vtrūqꝫ. vel ꝯuerſa eſt in ꝯmunē vtilitatem. teſtatoꝛ legat liberatōem vni. non liberabitᷣ ꝑ acceptilatōnem ſꝫ ꝑ pactum. Et iſtud pactum ꝓficiet etiam alteri in ꝑte ſeu medietate debiti. Sic intelligi qđ no. glo. in. §. Nunc de effectu p̄al. Conclude ergo. aut ſunt ſocij. ⁊ liberatio fit ꝑ acceptilatōem. Et ſic facta vni ꝓdeſt etiam alteri. Sed iſte alter non legatariꝰ non pt̄ agere niſi vbi teſtatoꝛ ei ꝓuidere voluit. Aut nō ſunt ſocij. ⁊ tunc liberatio fit ꝑ pactum de non petēdo ⁊ ꝓdeſt alteri immediate. vt in altera mediate tm̄ ꝯueniatᷣ. Item nota ꝙ pactum factum vni ꝓdeſt alteri. ꝓvt actum eſt. ⁊ nō aꝉs. Nam ſi eſt actum. ius ex eo q̄ri tm̄ illi cui fit. illi q̄ritᷣ tm̄. Si vo actum eſt ius q̄ri vtriqꝫ. tunc queritᷣ vtriqꝫ. In dubio vo pactum factum reo ꝓdeſt fideiuſſoꝛi. Sed non pactum factum fideiuſſoꝛi. econtra prodeſt reo: niſi vbi fideiuſſoꝛi fit acceptilatio ⁊ principalis eſt obligatus re. quia tunc hec acceptilatio reſpectu principalis continet pactum quod ſibi ꝓdeſt. l. Et ꝑ iuſiur. §. Et ſi fideiuſſoꝛi. ff. de accep. Poſſꝫ tn̄ dici ꝙ p̄ncipalis liberatᷣ ip̄o iure. qꝛ ſꝫ fit ꝑ ꝯſeq̄ntiam vt ibi no. In acceptilatōe aᷣ ſi fit p̄ncipali ꝓdeſt fideiuſſoꝛi. Facta aᷣ fideiuſſoꝛi ꝓdeſt ei tm̄ ſi ſꝫ eſt actum. In dubio ꝓdeſt p̄ncipali licet nō ſp. ꝓut no. in. l. Gayꝰ. ff. đ libe. lega. Et finalr̄ ꝯcluditᷣ ꝙ liberatō vni ꝑſone in vna re vl̄ in vno debito. ad aliā ꝑſonā. aliā rē. vl̄ aliđ debitū extēditᷣ. ſi ſꝫ diſponentem q̄uis ꝓbabili medio voluiſſe ſignificatᷣ. Et liberatio generalis n̄ ꝯphendit. q̄ ibi nō ꝯtineri aliqđ mediū ꝯcludit. Et liberatō ꝯceſſa ſpecialiter generaliter inter viuos ⁊ vltima volūtate ſigſicat ꝙ ſignificare qđ vis mediū ꝓbabile declarat.

Libertas eſt res ſp̄ūales. ⁊ ideo pt̄ venire in cōmutatōꝫ cum alio ſp̄ūali. de re. ꝑmu. c. ad q̄ſtio. ⁊ de ſer. non oꝛdi. c. nullus. in glo. vl. Itm̄ libertas eſt naturalis facultas eiꝰ qđ cuiqꝫ facē libet. niſi qđ vi aut iure ꝓhibetᷣ. inſti. de iur. ꝑſo. i p̄n. Et hec facultas q̄uis late pateat. tm̄ ei q̄nqꝫ reſiſtitᷣ de facto. vt q̄n non poſſumꝰ qđ deſideramꝰ vel de iure. vt q̄n non facē furtum aut rapinam ꝓhibemur.

Libertas latina. fuit libertas q̄ habebat. ꝙ ſi moꝛeretᷣ ille cui dabatᷣ libertas. tunc tenuit. ſꝫ ſi ſuꝑuixit tunc non tenuit. Sꝫ hodie eſt coꝛrecta ꝑ. l. j. C. de lati. liber. tol. Re. ſ. latini. Et dicebatᷣ latina ꝑ ſimilitudinem. Naꝫ vt romani nominati ſunt qꝛ rōnis ſubijciebantᷣ ⁊ incolumes mittebantᷣ. licet ſꝫm rem latini vel romani non eſſent. ⁊ illa libertas latina dicitᷣ. cum non eſſet vera libertas.

Libertas deditICIA. Re. ſ. dediticij.

Libertas fideicōmiſſaria ē. quam teſtatoꝛ directe non voluit ꝯpetē ſꝫ ꝑ manumiſſionē alteriꝰ cꝰ fidei ſꝫ ꝯmiſit ſcꝫ vt manumittēt.

Libertas teſtamentaria eſt. q̄ ex ip̄o teſtamento directe ꝯpetit. vt. C. de teſta. ma. in p̄n. in glo.

Libertas vindicta. eſt q̄ fit ꝑ vindictam. C. de vinct. lib. in p̄n. glo.

Liberti ſiue libertini ſunt. q ex iuſta cauſa a ſeruitute manumiſſi ſunt. Nec eſt inter eos dr̄a. licet qdam minus prudenter dicunt libertinum eſſe filium liberti. vnde libertus meus vel libertinus. dicitᷣ ille qui ſuus meꝰ fuit ſꝫ manumiſi eum ⁊ ego ip̄i dicoꝛ patronꝰ de q̄ glo. ſuꝑ v. in ſeruitute. inſti. de liberti.

Libertꝰ aboꝛtiuꝰ eſt. q in teſtamento eiꝰ q aboꝛtus eſt. i. moꝛtuꝰ manumittitᷣ.

Libertꝰ aſſignaticiꝰ eſt quem patronꝰ eꝰ ex liberis ſuis eſſe velit ip̄m aſſignauit.

Librarius eſt qui in libꝛa apponendo pondera cauſas rerum determinat. vel eſt libꝛos vendens ⁊ cuſtodiens.

Libꝛipens idem eſt quod libꝛarius de q̄ glo. inſti. de teſta. oꝛ. in p̄n.

Liberatio ſumitur pro diſpoſitione liberatoꝛia ⁊ ſignificat diuerſimode. vt ſuꝑ habetᷣ h. v.

Liceri vel licitari eſt rem appreciare. Unde dicitur non curo centum grecos vno obulo liceri. Sed licere actiuum ſignificat rem precio menſurabilem. eſtimare quanto precio valeat. Unde verſus. Diues in oꝛbe licet pauperem ſed nemo licetᷣ.

Liceoꝛ ei eſt actiuum in ſignificatione. ⁊ paſſiuum in voce. Sed liceo econtra. Unde. Non licet eē mihi q me n̄ eē licetᷣ. Inde licitare ē freq̄n-

ter eſtimare valorem rei vēdibilis. Et licitator
.i. ſuaſor vel ꝓuocator ſeu ꝓxoneta.

Licitatio eſt venditio ꝓpoſita. vt cum aliqs em-
ptor in re ab altero volente emere ꝑcium auget.
Vñ qñ aliq̄ res publice venalis exponit᷑. ⁊ vn⁹
offert. x. ⁊ alter. xv. qñ ꝓclamatum eſt q̄ q plus
offert eam hēbit. Ille q plus offert dr̄ alium vi-
cere licitatōne. Vñ cum alter̄ ſic intendit ſupa-
re plus offerendo in q̄cunq̄ negociatōe licitatio
eſt. vt q licitatōne vincit. rem feret. C. de ſacro-
ſan. ec. aut. Qui res. ⁊ C. d̄ fi. iſtru. ⁊ iur. haſte
ficalis. l. Quicunq̄. li. x. Eſt ḡ licitatō ſubaſta-
tio vel oblatio ad ſubaſtatōꝫ vt in. l. licitatō. ff.
de pub. iudi.

Licitarij dicunt᷑ q emendo vendendo vel ꝯducen
do rem aliquam vel negociando aliqđ aliud pl⁹
offerendo alt᷑ alter̄ ꝯtendit ſupare.

Licentia multiplex eſt. vt no. archi. xxiiij. q. ij.
Si abſtineret.

Lima eſt inſtrumētum fabrile ⁊ ferreum. q̄ me-
talla rodunt᷑ poliunt᷑ minuant᷑ ⁊ purgant᷑. vij.
q. j. §. Cum ḡ vbi fer̄. ⁊ ē glo. in. c. paſtoralis.
de re iudi. in cle.

Limites ſunt fines vel termini regionū. Inde
limitare terminare dr̄ vel reſtringē. Vñ. limes
eſt termin⁹ agris poſit⁹ vel p̄tis ſeu campis. vel
etiam dr̄ meta. Sꝫ limē eſt introit⁹ dom⁹ dictū
a limite. Naꝫ limina ſunt edium. limites vō re
gionum vel finium. de q̄ inſti. q. mo. ius pa. po.
ſoluit᷑. §. dictum eſt at᷑.

Limitari dicunt᷑ q ꝯſtituti ſunt int᷑ caſtra ⁊ ciui
tates vel ꝯfinia opida. vt limites defendāt ⁊ co-
lant. vt. C. de fundis limita. l. vl. in fi. li. xj. Et
dic᷑ accur. ſup rubri. ibidem. q̄ qdam hñt ꝑ li-
mitoꝛ᷑ limitrophis. a trophos. i. deſeptō ⁊ limi
tes. i. deſeptis ad vſum limitum. al᷑s militum q
in pium cuſtodiunt.

Liminarche dicunt᷑ p̄ncipes locoꝝ. in qbꝫ ſunt
diuerſarum ꝓuinciaꝝ aut regnoꝝ diuerſoꝝ li-
mites ⁊ termini. Inde etiaꝫ dicunt᷑ Colliminar-
che q ꝯfinia opida vel ciuitates tenent trāſli-
mitem locoꝝ.

Linea eſt collectio ꝑſonaꝝ ab eodem ſtipite de-
ſcendentium. diuerſos ḡdus ꝯtinens. ⁊ nume-
ros diſtinguens. vide no. Io. an. ſup arborem
ꝯſanguinitatis.

Linthea non dubitat᷑ velum vocari.

Lintbearij ſunt q lintheas nauis vl᷑ nauium vl᷑
lintheareoꝝ negociatōꝝ exercent ⁊c̄.

Linthearia dr̄ talis negociatio. Linthearioſa
vel lintheariū eſt negociatio linthearioꝝ.

Litem pendē eſt litis ꝯteſtatōꝫ eſſe vel litem in
certo eſſe. cum tñ ambiqu⁹ ſit ei⁹ exit⁹ ⁊ euentus
Nam litis ⁊ iudicioꝝ euent⁹. eſt incert⁹. ff. pe-
culio. l. qđ debet᷑. Pendē at᷑ dr̄ lis ꝑ appoſitōneꝫ

recuſatōꝫ ꝯſultatōꝫ. vel relatōꝫ. vel q̄diu diffini
tiua ſnīa non eſt lata. de q̄ ꝑ doct. vt li. pē. ꝑ to.

Litem ꝯteſtari dr̄. qñ actor ꝓponit intentōꝫ ſuā
⁊ actōꝫ coram iudice ꝯ̄ aliquem. ⁊ ille ſtatim ne-
gat. tunc eſt lis ꝯteſtata. ⁊ dr̄ pendē. nam ī ſuſpē
ſu ſunt oīa donec lis ſopiat᷑. i. emineᷓ vel ad ſu-
periorem negocium tranſmittat᷑. Et dr̄ lis pendē
q̄ ad h̄. vt nihil innouet᷑ q̄tuor ꝯcurrentibꝫ. Pri
mo q̄ citatio emanauerit. Scđo q̄ a iudice ꝯpe
tente. Tercio q̄ ad ꝑtem ꝑuenerit vel ꝑte impe-
diente q̄ min⁹ ꝑuenerit. Qr̄to q̄ in ea talia ſint
expſſa ꝑ q̄ ꝑs inſtruat᷑ ſup qbꝫ ꝯueniat᷑. vt in cle.
fi. vt lite pendente. Et pt᷑ addi qntum vt ibi no.
q̄ emanet ⁊ ꝑueniat debito tpe.

Litis conteſtatio eſt negocij p̄ncipalis ab acto-
re ⁊ reo hincinde facta narratio. Quam narra-
tōꝫ p̄cedē dꝫ libellus. niſi forte de ꝯſenſu ꝑtium
remittat᷑. Fit at᷑ litis ꝯteſtatio coram iudice per
narratōꝫ actoris ⁊ ꝯ̄dictoriam rñſionem rei. vt
qꝛ negat vel ꝑ aliquam exceptōꝫ opponit animo
ꝯteſtandi litem. i. ea mente vt in cā ꝓcedat vl᷑ de-
ſiſtat. Eſt ḡ litis ꝯteſtatio ſc̄m Hoſ. hincinde apđ
iudiceꝫ negocij p̄ncipalis facta narratio ꝑ ꝑſo-
nas non ꝑ aduocatos. niſi forte p̄ncipales adeo
fuerint indiſcreti. vt eoꝝ defect⁹ de licentia iudi
cis ꝑ alios ſuppleat᷑. vt in. c. paſtoralis de iudi.
Et litis ꝯteſtatio eſt initium actionis ⁊ ꝯflict⁹
in cā. de h̄ vide glo. ho. i. c. dudū. ij. i ṽ. ꝓpoſitā.
de elec. quō ⁊ qñ fiat litis ꝯteſtatio.

Litigioſa res eſt mobilis vel immobilis res vl᷑
ſe mouens de cui⁹ dñio cā mouet᷑. petitorē ⁊ poſ
ſeſſorem ꝯuentōe iudiciaria p̄cibꝫ vel p̄ncipi ob-
latis ⁊ iudici inſinuatis ⁊ ꝑ eum futuro reo co-
gnitis. C. d̄ litigio. aut᷑. litigioſa. Fit at᷑ res liti-
gioſa in ꝯtinenti oblato libello. Alij dicunt reꝫ
litigioſaꝫ non eſſe añ litis ꝯteſta. de h̄ glo. in. c.
j. vt lite pen. li. vj.

Lis a ꝯtentione limitis ꝑus nomen ſumpſit. de
q̄ virgi. limes erat poſit⁹ litem vt diſcernēt agri
. c. for⁹. de ṽ. ſig. ad medium. Et lis dr̄ mota cū
fuerit ꝯteſtata. c. ex ꝑte. ij. de ver. ſig. ⁊ c. aduer-
ſario. de excep.

Litis q̄ſi ꝯteſtatō eſt. qñ aliqs ꝯuent⁹ ē in iudi-
cio ſup rebꝫ mobilibꝫ q̄s poſſidet noīe alieno
noīat dñm in iudicio ⁊ accipit. inducias ad de-
nūciandū dño vt ad iudicem veniat vel mittat.
Si ip̄e dñs non ꝯpet in termino ſibi dato. tunc
lis q̄ſi ꝯteſtata eſt ꝯ̄ dñm. ſiue hr̄ ꝓ ꝯteſtata ad
interrumpendum longi tp̄is p̄ſcriptōꝫ. vt in. c.
qñ freq̄nter. §. in alijs. ver. Quod ſi ſup. vt lite
non ꝯte.

Lr̄is dr̄ obligatō ꝯ̄hi. qñ qs ꝯfitet᷑ aliquā in ali
q̄ inſtrumēto ſe recepiſſe pecuniā. quā nondū re-
cepit ſub ſpe numeratōnis future ſibi faciende.
ꝓut a creditore eidē ꝓmiſſuꝫ extitit. Illi ꝯpetit

actio non numerate pecunie. ſi exigiẗ ab eo debi
tum anteq̄ recepit.

Lr̃e de rato dicunẗ ꝓcuratorie. q2 ꝯſtitutões ꝓ
curatorez. ſꝫ adijcit in fine q̄ q̄cq̄d ꝓcurator fe
cerit ſuꝑ cā ad quam dat' ē. ratum ḡtum 7c̄. ha
bebit. vt in. c. cum dilect'. de reli. domi. glo.

Litigatores noīe non ſolum actor ſꝫ etiam reus
intelligiẗ. vt. c. j. de lit. ꝯteſt. li. vj.

¶ Locatio eſt pſone vel rei ad vſum facta ꝯceſ
ſio. mercede vl' pecunia numerād a ꝯuenta. alio
qn de alia re erit ꝯtract' innoīat'. de q̄ vide no.
ꝑ doct. de lo. 7 ꝯduct. ſuꝑ rub.

Loculus ē burſa vel marſubiuz. in. c. j. de depo.
in glo. dn̄s loculos hūit vt indigentib' ſubueni
ret. xij. q. ij. Dn̄s loculos faciat.

Locator eſt ille q̄ rem aliquam ꝓ certo p̄cio vel
certa mercede alicui vtendam ꝯcedit. vel alium
re ſua mercede ſibi ꝯuenta vti ꝑmittit. vt cū lo
co tibi domū meam ad hītandū in ea. ego dicor
locator. Tu vō q̄ ſic vteris ſeu ad vſum recipis
ꝯductor nuncuparis. vt in ca. j. de lo. 7 ꝯdu.

Locati actio Re. ſ̄. actio locati.

Locuples Re. ſ̄. bona liberoꝝ.

Loc' religioſus Re. ī. religio.

Loc' ſanctus dr̄ q̄ firm' eſt 7 ꝟtutib' munitus.
dn̄o q̄dem qd ſanctum eſt ſcꝫ a ſanguinib'. i. a
pc̄tis imolari dꝫ. de q̄ inſti. de re. diui. §. ſancte
q̄ꝫ res.

Loc' inſignis ſ̄m Jo. an. in. c. Statutum de re
ſcrip. li. vj. eſt ciuitas. licet ibi nō ſint periti. Et
de h̄ dat ibi rōem. Sꝫ ſ̄m Inno. Hoſ. 7 abbatē
non ſufficit eē ciuitatem niſi ſit ibi copia ꝑitoꝝ.
Compoſtulan' dic̄. ſufficit ſi de vicino pn̄t locū
haberi ꝑiti. Paulus de lizarijs in cle. vnica de
foro ꝯpe. dic̄ inſignē locum. in q̄ pt̄ copia hr̄i ne
ceſſarioꝝ ꝓ ep̄o familia 7 eq̄tib' ſuis. licet non
ſit copia peritoꝝ.

Loci adiectio ſig̃ficat diuerſimode diſponi. ꝟ.
ḡ. Teſtator dic̄. ticio lego centū q̄ ſibi volo ſol
ui de pecunia quam habeo in tali loco. puta ta
li caſtro tali domo. tali archa. Et ſi in illo loco
nihil eſt. tunc nihil debeẗ. ſi min' ē nihilomin'
tota pecunia debeẗ. l. Quidaꝫ teſtamento. ff. de
le. j. l. luci'. ff. de ali. 7 ciba. lega. vbi teſtator le
gauit alimenta libertis. poſtea ſcpſit. q̄ ex cer
tis fundis ꝑcipienẗ. ſi non pn̄t ꝑcipi ex illis fun
dis aliunde dn̄t ſuppleri. fa. l. paulo calimacho.
. §. fi. ff. de le. iij. Rō. q2 loc' h̄ apponiẗ ad demō
ſtratōꝫ vn̄ ſolutio fieri poſſit. vt non attaxatōeꝫ
ſeu reſtrictōꝫ legati. q̄re legatum non reſtringiẗ
Etiam q2 legatum fuit factum in genē. 7 ſic re
manet in genē. 7 adiectio loci refert ad deſigna
tōꝫ fiende ſolutōnis. Et qd de legato dr̄ idem in
ꝯtractu intelligiẗ paritate rōnis. vt ſi dicaẗ ꝓ
mitto tibi centum ſoluenda de pecunia quaꝫ ha
beo in tali loco. Et ibi lego vel ꝓmitto decem q̄
habeo in archa. ſi nihil eſt: nihil debeẗ. Si mi
nus eſt illud tm̄ debeẗ. l. ſi ſ̄u'. §. Qui q̄ncꝫ. ff.
ꝺ le. j. q2 locus adijciẗ ſumme immediate. 7 ꝑ h̄
ſignificat. q̄ illa ſumma q̄ ibi eſt debeaẗ 7 non
alia. Unde teſtator vl' ꝓmiſſor ſe refert ad illud
corpus pecunie qd ibi eſt. Et iō ſi nihil eſt. nihil
debeẗ. vel q̄ten' eſt eaten' tm̄ debeẗ. Letera mul
ta exempla ponit petr' Burgūdi. in. §. Sacra.
l. inter ſtipulantem. ff. de ꝟ. obli. Et finalr̄ loci
adiectio oꝑaẗ. qd rō dictat. vel lege diſponiẗ. vl'
ꝓut voluntas diſponentis dictat. quam q̄duis
medium ꝓbabile declarat. vt. l. cum cert'. ff. de
vi. tri. 7 ole. lega. l. Si debitor. §. j. ff. ꝺ ꝯhe. ēp.
7 ven. l. cum q̄ kalendas. ff. de ꝟ. obli. l. legatum
. §. vim. ff. de annis lega. l. Ex eo. ff. de vino tri.
7 ole. lega. cum ſimilib'.

Logog̃phus. i. ſcptor publice rōnis. Et dr̄ a lo
gos ſ̄mo vel lexis rō 7 ḡphos ſcptura. Et ſ̄m
accur. in rub. L. de tabel. ſcrib. 7 logographis.
li. x.

Longa ꝯſuetudo eſt. q̄. x. vel. xx. annis inducẗ.
7 multomagis longiori tp̄e. vt ſi. xxx. vel. xl. an
nis ꝑdurat.

¶ Lucrifacere. i. acq̄rere.

Luere ē liberare. vnde dr̄ pign' luiẗ. i. liberaẗ.
Alio modo accipiẗ ꝑ puniri. vnde dr̄ luo penas
. i. punior. Unde. Ere luo pign' penas cruce. lu
ce tenebras. Dr̄ 7 luere quod ſaliẗ 7 ouis. de ꝑ
mo ſignificato vide inſti. de lega. §. h̄ 7 ſi rem.

Lugubrare. i. vigilaē 7 nocti ꝓprie attribuiẗ. ſic
dr̄ luna hꝫ radios lugubres 7 ſol claros. vide i
ſti. de lega. §. nr̄a in tex. 7 glo.

Luſtꝝ eſt ſpacium q̄ncꝫ annoꝝ. Unde dr̄ indi
cio ꝯſtat ex trib' luſtris. i. durat ad q̄ndecim an
nos. vt de fi. inſtru. inter dilectos. vide ſupra
i ndicio.

Luxuria no. archi. de ꝯſue. c. fi. li. vj.

MAchiātio vide
. ſ̄. dol'. 7 eſt q̄ī aſtutū ingeniū
Quid ei ē qd homo ſel' deditus
malicie n̄ adinueniat: In auẗ.
vt hi q̄ ob. ſe hr̄e ꝓhi. res mino. poſt pn̄. col. vj.

Magiſter nauis Re. ſ̄. actio. exercitoria. 7. L.
eo. ti. l. vnica. li. xij.

Mg̃ri ſcrineoꝝ dicebanẗ q̄ ſcrineis ſacri impij
p̄poſiti erant. vel ſunt pragmaticarij ſic dicti. q2
p̄gmaticas ſanxiones illas ſcꝫ q̄s p̄ncipes facie
bant 7 ſtatuebant. ꝯſilio ꝓceꝝ ſuoꝝ ſcribebant
7 exempla coꝝ in ſcrineis repoſita ad memoriā
cuſtodiebant.

Maior dr̄ ille q̄. xxv. annoꝝ impleuit etateꝫ. de
q̄ no. no. inſti. de cu. ꝑ to. 7 ꝑ doct. de reſti. in in
tegrum. c. j.